

Phẩm 29: RẢI HOA

Bấy giờ, trời Thích Đề-hoàn Nhân và các vị Thiên vương trong đại thiên thế giới nghĩ rằng Đại đức Tu-bồ-đề vì chúng ta mà ban mưa pháp. Chúng ta nên hóa hiện hoa đẹp để rải trên Đức Phật, các Đại Bồ-tát, các Đại Bồ-tát, các Tỳ-kheo Tăng, Đại đức Tu-bồ-đề và Bát-nhã ba-la-mật.

Liền đó, các Thiên vương hóa hiện hoa đẹp rải trên Đức Phật, các Đại Bồ-tát, các Tỳ-kheo Tăng, Đại đức Tu-bồ-đề và cũng cúng dường Bát-nhã ba-la-mật. Khắp thế giới đại thiên lúc bấy giờ đầy hoa trong hư không. Các hoa này hóa thành những hoa đài trang nghiêm nhiệm mầu.

Tu-bồ-đề nghĩ rằng hoa trên hư không do các vị trời rải chưa từng thấy. Đây là hóa hoa, chẳng phải hoa từ cây sinh ra. Đây là hoa từ tâm thọ sinh, chẳng phải từ cây sinh.

Biết tâm niệm của Tu-bồ-đề, trời Đế Thích nói:

–Bạch Đại đức! Hoa này chẳng phải hoa sinh, cũng chẳng từ cây ý sinh.

Tu-bồ-đề nói:

–Này Kiều-thi-ca! Ngài nói hoa này chẳng phải hoa sinh, cũng chẳng phải từ cây ý sinh. Hoa này nếu chẳng phải sinh pháp thì chẳng gọi là hoa.

Trời Đế Thích nói:

–Bạch Đại đức! Chỉ có hoa này là chẳng sinh, hay sắc và thọ, tưởng, hành, thức cũng chẳng sinh?

Tu-bồ-đề nói:

–Này Kiều-thi-ca! Chẳng phải chỉ có hoa này là chẳng sinh, mà sắc cũng chẳng sinh. Nếu đã chẳng sinh thì chẳng gọi là sắc. Thọ, tưởng, hành, thức cũng chẳng sinh. Nếu chẳng sinh thì chẳng gọi là thọ, tưởng, hành, thức. Như năm ấm, sáu nhập, sáu thức, sáu xúc và các thọ do sáu xúc làm duyên sinh ra cũng giống như vậy.

Bồ thí ba-la-mật đến Bát-nhã ba-la-mật chẳng sinh, nếu chẳng sinh thì chẳng gọi là Bồ thí ba-la-mật cho đến Bát-nhã ba-la-mật. Nội không cho đến vô pháp hữu pháp không cũng giống như vậy. Bốn Niệm xứ cho đến pháp Bất cộng chẳng sinh, Nhất thiết chủng trí cũng chẳng sinh. Nếu chẳng sinh thì chẳng gọi là bốn Niệm xứ cho đến Nhất thiết chủng trí.

Thiên đế nghĩ rằng Đại đức Tu-bồ-đề có trí tuệ rất sâu xa, chẳng hoại giả danh mà nói các pháp tướng.

Phật biết tâm niệm của Thiên đế nên nói rằng:

–Đúng như vậy! Này Kiều-thi-ca! Tu-bồ-đề có trí tuệ rất sâu, chẳng hoại giả danh mà nói các pháp tướng.

Thiên đế thưa:

–Bạch Đức Thế Tôn! Đại đức Tu-bồ-đề chẳng hoại giả danh mà nói các pháp tướng như thế nào?

Phật dạy:

–Sắc chỉ là giả danh, Tu-bồ-đề chẳng hoại giả danh mà nói các pháp tướng. Thọ, tưởng, hành, thức cũng chỉ là giả danh, Tu-bồ-đề cũng chẳng hoại giả danh mà nói các pháp tướng.

Vì sao? Vì các pháp tướng không có hoại và chẳng hoại, chỗ Tu-bồ-đề nói cũng không có hoại và chẳng hoại.

Như năm ấm, sáu nhập cho đến các thọ do sáu xúc làm duyên sinh ra, Bồ thí ba-la-

mật cho đến vô pháp hữu pháp không, bốn Niệm xứ cho đến pháp Bất cộng, quả Tu-đà-hoàn cho đến Phật đạo, trí Nhất thiết đến Nhất thiết chủng trí, Tu-đà-hoàn cho đến Phật, tất cả chỉ là giả danh, Tu-bồ-đề cũng chẳng hoại giả danh mà nói các pháp tướng.

Vì sao? Vì các pháp tướng không có hoại và chẳng hoại, điều Tu-bồ-đề nói cũng không có hoại và chẳng hoại.

Này Kiều-thi-ca! Đúng vậy. Tu-bồ-đề chẳng hoại giả danh mà nói các pháp tướng. Tu-bồ-đề nói với Thiên đế:

–Đúng vậy, này Kiều-thi-ca! Như lời Phật nói, các pháp chỉ là giả danh.

Đại Bồ-tát phải biết các pháp chỉ là giả danh như vậy. Phải học Bát-nhã ba-la-mật như vậy.

Đại Bồ-tát học như vậy là chẳng học sắc, chẳng học thọ, tướng, hành, thức.

Vì sao? Vì chẳng thấy có sắc để học, cũng chẳng thấy có thọ, tướng, hành, thức để học.

Đại Bồ-tát học như vậy là chẳng học Bồ thí ba-la-mật cho đến Bát-nhã ba-la-mật.

Vì sao? Vì chẳng thấy có Bồ thí ba-la-mật cho đến Bát-nhã ba-la-mật để học.

Đại Bồ-tát học như vậy là chẳng học nội không cho đến vô pháp hữu pháp không, là chẳng học bốn Niệm xứ cho đến mười tám pháp Bất cộng.

Vì sao? Vì chẳng thấy có nội không cho đến pháp Bất cộng để học.

Đại Bồ-tát học như vậy là chẳng học quả Tu-đà-hoàn cho đến Nhất thiết chủng trí.

Vì sao? Vì chẳng thấy có quả Tu-đà-hoàn cho đến có Nhất thiết chủng trí để học.

Thiên đế hỏi:

–Bạch Đại đức! Vì sao chẳng thấy sắc cho đến chẳng thấy Nhất thiết chủng trí?

Tu-bồ-đề nói:

–Sắc sắc không cho đến Nhất thiết chủng trí, Nhất thiết chủng trí không.

Này Kiều-thi-ca! Sắc không chẳng học sắc không, cho đến Nhất thiết chủng trí không chẳng học Nhất thiết chủng trí không.

Này Kiều-thi-ca! Nếu chẳng học không như vậy thì gọi là học không, vì chẳng hai.

Đại Bồ-tát này học sắc không cho đến học Nhất thiết chủng trí không, vì chẳng hai.

Nếu học sắc không vì chẳng hai, cho đến học Nhất thiết chủng trí không vì Nhất thiết chủng trí chẳng hai Đại Bồ-tát này có thể học Bồ thí ba-la-mật cho đến Bát-nhã ba-la-mật vì chẳng hai. Nên học bốn Niệm xứ cho đến mười tám pháp Bất cộng vì chẳng hai. Nên học quả Tu-đà-hoàn cho đến Nhất thiết chủng trí vì chẳng hai. Đại Bồ-tát này có khả năng học vô lượng vô biên a-tăng-kỳ Phật pháp, nếu có khả năng học vô lượng vô biên a-tăng-kỳ Phật pháp thì Bồ-tát này không bị sắc tăng học, không bị sắc giảm học, cho đến không bị Nhất thiết chủng trí tăng học, Nhất thiết chủng trí giảm học. Nếu không bị sắc thêm bớt học, cho đến không bị Nhất thiết chủng trí thêm bớt học thì Bồ-tát này không bị sắc thọ học, không bị sắc diệt học, không bị thọ, tướng, hành, thức thọ học, cũng không bị diệt học, cho đến Nhất thiết chủng trí cũng không bị thọ học, cũng không bị diệt học.

Ngài Xá-lợi-phất nói với Tu-bồ-đề:

–Đại Bồ-tát học như thế không bị thọ sắc học, không bị giảm sắc học, cho đến Nhất thiết chủng trí cũng không bị thọ học, cũng không bị diệt học.

Tu-bồ-đề nói:

–Nếu Đại Bồ-tát học như thế thì không bị thọ sắc học, không bị diệt sắc học, cho

đến Nhất thiết chủng trí cũng không bị thọ học cũng không bị diệt học.

–Này Tu-bồ-đề! Vì nhân duyên gì Đại Bồ-tát không bị thọ sắc học, không bị diệt sắc học, cho đến Nhất thiết chủng trí cũng không bị thọ học, cũng không bị diệt học?

Nếu Đại Bồ-tát đối với tất cả pháp chẳng thọ, thì đến được Nhất thiết chủng trí?

Xá-lợi-phất nói với Tu-bồ-đề:

–Đại Bồ-tát thực hành Bát-nhã ba-la-mật, chẳng thấy sắc sinh, chẳng thấy sắc diệt, chẳng thấy sắc thọ, chẳng thấy sắc chẳng thọ, chẳng thấy sắc nhớ, chẳng thấy sắc sạch, chẳng thấy sắc thêm, chẳng thấy sắc bớt. Vì sao? Vì sắc, tánh là rỗng không.

Cho đến Nhất thiết chủng trí cũng chẳng thấy sinh, chẳng thấy diệt, chẳng thấy thọ, chẳng thấy chẳng thọ, chẳng thấy nhớ, chẳng thấy sạch, chẳng thấy thêm, chẳng thấy bớt. Vì sao? Vì Nhất thiết chủng trí tánh là rỗng không.

Đại Bồ-tát vì tất cả pháp chẳng sinh, chẳng diệt, chẳng thọ, chẳng xả, chẳng nhớ, chẳng sạch, chẳng hợp, chẳng tan, chẳng thêm, chẳng bớt, nên học Bát-nhã ba-la-mật sẽ đến Nhất thiết chủng trí. Vì không chỗ học nên không có chỗ đến.

Bấy giờ, trời Đế Thích hỏi Xá-lợi-phất:

–Đại Bồ-tát nên cầu Bát-nhã ba-la-mật ở chỗ nào?

Xá-lợi-phất nói:

–Đại Bồ-tát nên cầu Bát-nhã ba-la-mật ở trong phẩm Tu-bồ-đề.

Thiên đế hỏi Tu-bồ-đề:

–Có phải nhờ thần lực của Đại đức khiến ngài Xá-lợi-phất nói Đại Bồ-tát nên cầu Bát-nhã ba-la-mật ở trong phẩm Tu-bồ-đề chăng?

Tu-bồ-đề nói:

–Chẳng phải thần lực của tôi.

Thiên đế hỏi:

–Vậy là thần lực của ai?

Tu-bồ-đề nói:

–Đó là thần lực của Đức Phật.

Thiên đế hỏi:

–Tất cả pháp đều không có chỗ thọ. Vì sao? Nói là thần lực của Đức Phật, lia tướng không thọ xứ thì Như Lai không thật có, lia pháp như thì Như Lai cũng không thật có.

Tu-bồ-đề nói:

–Đúng vậy, này Kiều-thi-ca! Lia tướng không có chỗ thọ thì Như Lai không thật có, lia pháp như thì Như Lai cũng không thật có. Trong tướng không có chỗ thọ, Như Lai Không thật có. Trong như của pháp, Như Lai không thật có.

Trong như của sắc, như của Như Lai không thật có, trong như của Như Lai, như của sắc không thật có.

Trong pháp tướng của sắc, pháp tướng của Như Lai không thật có. Trong pháp tướng của Như Lai, pháp tướng của sắc không thật có. Cho đến Nhất thiết chủng trí cũng giống như vậy.

Này Kiều-thi-ca! Như Lai trong như của sắc chẳng hợp, chẳng tan, Như Lai trong như của thọ, tướng, hành, thức chẳng hợp, chẳng tan. Như Lai lia như của sắc chẳng hợp, chẳng tan, Như Lai lia như của thọ, tướng, hành, thức chẳng hợp, chẳng tan.

Cho đến Nhất thiết chủng trí cũng giống như vậy.

Như Lai đối với pháp tướng của sắc chẳng hợp, chẳng tan, Như Lai đối với pháp

tướng của thọ, tướng, hành, thức chẳng hợp, chẳng tan.

Như Lai lia pháp tướng của sắc, chẳng hợp, chẳng tan, Như Lai lia pháp tướng của thọ, tướng, hành, thức chẳng hợp, chẳng tan. Cho đến Nhất thiết chủng trí cũng giống như vậy.

Này Kiều-thi-ca! Đối với cả pháp chẳng hợp, chẳng tan là thân lực của Như Lai, vì dùng pháp không có lãnh thọ. Như lời Kiều-thi-ca nói, Đại Bồ-tát đối với Bát-nhã ba-la-mật nên cầu ở chỗ nào?

Này Kiều-thi-ca! Chẳng nên ở trong sắc hay lia sắc mà cầu Bát-nhã ba-la-mật. Chẳng nên ở trong thọ, tướng, hành, thức hay lia thọ, tướng, hành, thức mà cầu Bát-nhã ba-la-mật.

Vì sao? Bát-nhã ba-la-mật này và sắc, thọ, tướng, hành, thức, tất cả pháp này đều chẳng hợp, chẳng tan, không sắc, không hình, không đối, một tướng duy nhất tức là vô tướng.

Cho đến chẳng nên ở trong Nhất thiết chủng trí mà cầu Bát-nhã ba-la-mật, cũng chẳng nên lia nhất thiết chủng trí mà cầu Bát-nhã ba-la-mật.

Vì sao? Bát-nhã ba-la-mật này và nhất thiết chủng trí, tất cả pháp này đều chẳng hợp, chẳng tan, không sắc, không hình, không đối, một tướng duy nhất là vô tướng.

Vì sao? Vì Bát-nhã ba-la-mật chẳng phải sắc, thọ, tướng, hành, thức, cũng chẳng phải lia sắc, thọ, tướng, hành, thức. Cho đến chẳng phải Nhất thiết chủng trí, cũng chẳng phải lia Nhất thiết chủng trí.

Bát-nhã ba-la-mật chẳng phải như của sắc, cũng chẳng phải lia như của sắc. Cho đến chẳng phải như của Nhất thiết chủng trí, cũng chẳng phải lia như của Nhất thiết chủng trí.

Bát-nhã ba-la-mật chẳng phải sắc pháp, cũng chẳng phải lia sắc pháp. Cho đến chẳng phải Nhất thiết chủng trí pháp, cũng chẳng phải lia Nhất thiết chủng trí pháp.

Vì sao? Này Kiều-thi-ca! Tất cả pháp này đều không thật có, không thể đắc.

Không thật có không thủ đắc, cho nên Bát-nhã ba-la-mật chẳng phải sắc cũng chẳng phải lia sắc, cho đến chẳng phải Nhất thiết chủng trí, cũng chẳng phải lia Nhất thiết chủng trí. Chẳng phải như của sắc cũng chẳng phải rời như của sắc, cho đến chẳng phải như của Nhất thiết chủng trí, cũng chẳng phải lia như của Nhất thiết chủng trí. Chẳng phải như của sắc, cũng chẳng phải lia như của sắc, cho đến chẳng phải như của Nhất thiết chủng trí cũng chẳng phải lia như của Nhất thiết chủng trí. Chẳng phải sắc pháp, cũng chẳng phải lia sắc pháp, cho đến chẳng phải pháp của Nhất thiết chủng trí, chẳng phải rời pháp của Nhất thiết chủng trí.

Thiên đế nói:

–Ma-ha ba-la-mật này là Bát-nhã ba-la-mật của Đại Bồ-tát. Vô lượng ba-la-mật, vô biên ba-la-mật là Bát-nhã ba-la-mật của Đại Bồ-tát.

Các Tu-đà-hoàn và quả Tu-đà-hoàn cho đến các A-la-hán và quả A-la-hán, các Bích-chi-phật và đạo Bích-chi-phật, các Đại Bồ-tát đều từ trong Bát-nhã ba-la-mật này mà học thành.

Có khả năng thành tựu chúng sinh, thanh tịnh cõi Phật, chứng Vô thượng Chánh đẳng Chánh giác đều từ trong Bát-nhã ba-la-mật này mà học thành.

Tu-bồ-đề nói:

–Đúng vậy, này Kiều-thi-ca! Ma-ha ba-la-mật này là Bát-nhã ba-la-mật của Đại Bồ-tát. Vô lượng ba-la-mật, vô biên ba-la-mật là Bát-nhã ba-la-mật của Đại Bồ-tát.

Cũng từ trong Bát-nhã ba-la-mật này mà học thành quả Tu-đà-hoàn cho đến thành Vô thượng Chánh đẳng Chánh giác.

Này Kiều-thi-ca! Vì sắc rộng lớn nên Bát-nhã ba-la-mật cũng rộng lớn. Vì sao? Vì sắc đời trước, sau, giữa đều không thật có. Vì thọ, tưởng, hành, thức rộng lớn nên Bát-nhã ba-la-mật cũng rộng lớn, vì thọ, tưởng, hành, thức, đời trước, đời sau, đời giữa đều không thật có. Cho đến Nhất thiết chủng trí cũng giống như vậy. Do nhân duyên này nên Bát-nhã ba-la-mật này là Bát-nhã ba-la-mật của Đại Bồ-tát.

Này Kiều-thi-ca! Vì sắc vô lượng nên Bát-nhã ba-la-mật vô lượng, vì lượng của sắc không thật có. Như lượng của hư không không thật có, cũng vậy lượng của sắc không thật có. Hư không vô lượng nên sắc vô lượng, vì sắc vô lượng nên Bát-nhã ba-la-mật vô lượng. Cho đến vì Nhất thiết chủng trí vô lượng nên Bát-nhã ba-la-mật vô lượng.

Vì sao? Vì Nhất thiết chủng trí lượng không thật có. Như lượng của hư không không thật có, cũng vậy lượng của Nhất thiết chủng trí không thật có. Hư không vô lượng nên Nhất thiết chủng trí cũng vô lượng. Vì Nhất thiết chủng trí vô lượng nên Bát-nhã ba-la-mật cũng vô lượng. Do nhân duyên này nên Bát-nhã ba-la-mật của Đại Bồ-tát là vô lượng.

Này Kiều-thi-ca! Sắc vô biên nên Bát-nhã ba-la-mật của Đại Bồ-tát vô biên. Vì sao? Vì sắc, đời trước, đời sau, đời giữa đều không thật có. Cho đến Nhất thiết chủng trí vô biên nên Bát-nhã ba-la-mật vô biên. Vì Nhất thiết chủng trí, đời trước, đời sau, đời giữa đều không thật có. Do nhân duyên này nên Bát-nhã ba-la-mật là vô biên.

Lại nữa, này Kiều-thi-ca! Vì duyên vào vô biên nên Bát-nhã ba-la-mật vô biên.

Thiên đế hỏi:

–Thế nào là duyên vào vô biên nên Bát-nhã ba-la-mật vô biên?

Tu-bồ-đề nói:

–Vì duyên tất cả pháp vô biên nên Bát-nhã ba-la-mật vô biên.

Thiên đế hỏi:

–Thế nào là duyên vào tất cả pháp vô biên nên Bát-nhã ba-la-mật vô biên?

Tu-bồ-đề nói:

–Vì duyên vô biên pháp tánh nên Bát-nhã ba-la-mật vô biên.

Lại nữa, này Kiều-thi-ca! Vì duyên vô biên pháp như nên Bát-nhã ba-la-mật vô biên.

Thiên đế hỏi:

–Thế nào là duyên vô biên pháp như nên Bát-nhã ba-la-mật vô biên?

Tu-bồ-đề nói:

–Vì như của pháp vô biên nên duyên cũng vô biên. Vì duyên vô biên nên như của pháp cũng vô biên. Do nhân duyên này nên Bát-nhã ba-la-mật của Đại Bồ-tát cũng vô biên.

Lại nữa, này Kiều-thi-ca! Vì chúng sinh vô biên nên Bát-nhã ba-la-mật vô biên.

Thiên đế hỏi:

–Thế nào là chúng sinh vô biên nên Bát-nhã ba-la-mật vô biên?

Tu-bồ-đề nói:

–Này Kiều-thi-ca! Theo ý ngài thì những pháp nào gọi là chúng sinh?

Thiên đế nói:

–Không có pháp nào gọi là chúng sinh, vì giả danh nên gọi là chúng sinh. Tên gọi ấy vốn không có pháp, cũng không có chỗ đến. Chỉ mượn đặt tên thôi.

LINH SƠN PHÁP BẢO ĐẠI TẠNG KINH

Tu-bồ-đề nói:

–Ý ông nghĩ sao? Trong Bát-nhã ba-la-mật này nói chúng sinh có thật chẳng?

Thiên đế nói:

–Không thật.

Tu-bồ-đề nói:

–Nếu trong Bát-nhã ba-la-mật chẳng nói thật có, thì chúng sinh vô biên cũng không thật có.

Này Kiều-thi-ca! Ý ông nghĩ sao? Chư Phật trong hằng sa kiếp nói chúng sinh và tên gọi chúng sinh, thì có pháp chúng sinh nào có sinh, có diệt chẳng?

Thiên đế nói:

–Không có. Vì xưa nay chúng sinh thường thanh tịnh.

Tu-bồ-đề nói:

–Này Kiều-thi-ca! Do nhân duyên này, vì chúng sinh vô biên nên biết Bát-nhã ba-la-mật cũng vô biên.

M